

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. IV. An, & quomodo Regulares deferere possint Monasteria adificata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

§. IV.

An, & quomodo Regulares deserere possint Monasteria adificata?

Monasteria dimitti possunt sine licentia Sedis Apostolicae.

146. **E**timus §. *precedenti* de mutatione Monasteriorum, & de derelictione Monasterii cum translatione illius ad alium locum: modo de omnimoda illius derelictione, absque eo, quod ad alium locum saltem intra eandem urbem transferatur, agendum est; Et quidem hanc quoque ex jure communi antiquo esse prohibitam Mendicantibus facere absque expressa licentia Sedis Apostolicae, constat ex *capite primo, de excessibus Pralatorum in 6. cap. unico, de Religios. domibus eodem libro, sicut etiam ex Clementina cupientes, de penis.* Sed extat circa hoc privilegium Sixti IV. concessum Fratibus Minoribus, quod refert Confectius in *collectan. literarum Apostolicarum Bulla 12. & Casarrubius in compend. verbo adficare, numero octavo, his verbis: Idem Sixtus concessit Generali Fratrum Minorum de observantia licentiam, & facultatem, ea loca, quae Fratibus suis minus commoda esse cognoverit, dimittendi in manibus Ordinariorum locorum, & illa liberè deserendi prout eis visum fuerit expedire.* Etiam Urbanus VIII. concessit Ordini Minorum per Bullam relata à Peyrin. *tom. 3. privileg. c. 12.* Quod Generalis dicti Ordinis suppressere possit Conventus tenues, eorum bona transferendo cum oneribus annexis, in Conventus ma-

jores. Aliam concessionem similem priori Sixti IV. factam à Sixto V. Generali Ord. S. Bened. in Portugal. refert Rodrig *quest. Regul. tom. 2. q. 49. art. 2.* quæ privilegia aliis communicantur Religiosis, cum istis communicationem habentibus, ut notat Confectius in *sum. privil. tit. 18. cap. 3. Lezana tom. 3. verb. Monasteria, n. 43. §. Casu autem quod Monasterium aliquod deseratur à Regularibus, & Religiosi illius trā feratur ad aliud Monasterium, bona Monasterii derelicti acquiruntur Monasterio, ad quod Religiosi transferuntur. Si tamē contingat Monasterium penitus destitui, & Religiosos peste, bello, autave ratione omnino extingui; tunc bona Monasterii subjacent liberæ dispositioni Papæ. Miranda *to. 1. q. 34. art. 3. Rodrig. u. 3. q. 5. art. 4. & 6. §. Videatur à nobis dicta §. precedentis, n. 142.**

147. Sed quia in privilegiis *num. precedenti* adductis ponitur illa clausula: *Dimittendi in manibus Ordinariorum locorum:* Notandum est cum Lezana verbo *Monasteria, num. 44.* Pellizzari *tract. 8. c. 7. sect. 2. n. 108. versu an autem regulares.* esse talia Monasteria derelinquenda in triplici differtentia. Alia sunt, quæ ab oppidis vel urbibus concessa sunt Regularibus: & de istis procedit illa clausula, nisi quod quando deseruntur, in manibus Ordinariorum dimittantur: quia ad illos jure communi pertinent jura Ecclesiarum, & locorum piorum. Alia sunt, quæ ipsi Regulares elemosynis acquisitis, vel propriis redditibus construxerunt, quæ non debent deseri in manibus Ordinariorum;

rum: sed possunt illa Regulares vendere, alienare, ac commutare, servata solemnitate pro bonis immobilibus alienandis præscriptâ, de qua latè egimus hoc tomo tract. 1. §. de statu Religioso, cap. 7. punct. 2. Nullo enim jure habetur, quòd dicti Religiosi teneantur ea, quæ sua sunt ab ipsis justè acquisita, Ordinario tradere. Alia denique sunt, quæ sunt juris Patronatus alicujus Patroni ratione foundationis, constructionis, aut donationis; & tunc distinguendum est. Vel enim tales Patroni in contractu foundationis retinuerunt sibi dominium illorum locorum, in casu, quo Religiosi illa dere inquerent, vel non? Si primum; ad Patronos pertinent talia Monasteria, seu loca derelicta. Si secundum; idem dicendum est de illis, ac de locis, & Monasteriis ex eleemosynis acquisitis, ac redditibus Religiosorum erectis; de quibus ad ipsos pertinet Religiosos, modo quo libuerit, disponere. Addit Lezana dicto num. in fine. (Id tamen animadvertendum pro Fratribus minoribus, quòd cum ipsa bona in communi non possideant, sicut aliæ Religionēs ea possident; ideo hujusmodi Monasteria, seu loca Regularia vel ab illis, ex eleemosynis constructa, vel à Patronis concessa, transeunt in dominium, & proprietatem Sedis Apostolicæ: & ita posse illos uti privilegio adducto, prædicta Monasteria in manibus Ordinariorum deserendi; siquidem ipsamet Sedes Apostolica hoc illis concedit in eodem privilegio. Rodriguez supra art. 7. §. Quantum autem, Quod intelligatur tantum,

quantum ad Ecclesias, & oratoria, & cœmeterium: nam quantum ad dormitorium, & officinas, seu loca alia Monasterii, ea pertinent ad Patronos, seu fundatores, prout expressè habet Nicolaus III. in cap. exim, de verborum significatione.)

147. Verum est modò difficultas an si Regulares spontè omninò reliquissent aliquod Monasterium, & postea illud recipere vellent, necesse sit observare solemnitates, numer. 129. assignatas? Diximus spontè: quia si per vim, aut metum injustè illatum, Regulares sua loca, vel Monasteria deserere cogantur, ut contingit in derelictione Monasteriorum in partibus hæreticorum, in Anglia, Hybernia, Saxonia, &c. & contingere possent tempore belli, pestis, aut alterius damni imminētis, ad illa recuperanda non requiri prædictas solemnitates omnibus est notum. Tum, quia decreta illa, & Constitutiones, ut ex ipsis constat, solum loquuntur de nova erectione Monasteriorum, nō autem de recuperatione illorum, quæ per vim, aut metum ab illis fuerunt ablata, vel ab eis deserta. Tum etiam: quia semper illorum dominium mansit apud Religiosos: qui licet per illam injustam ablationem, vel etiam derelictionem belli tempore privati fuerint illorum possessione, non tamen dominio: sicuti qui tempore tempestatis projicit bona sua in mare, eorum dominium non amittit, nec ab aliis ipso invito illa occupari possunt. §. Quod verum habet, nisi Monasterium, v.g. penitus eversum sit tempore belli, ita, quòd nec

nec fundamenta illius remanserint: nam tunc Episcopi licentia requiritur ad ejus erectionem, ob decretum Concilii Tridentini, quia sic ædificatio reputatur nova; non tamen vocandi sunt de necessitate alii Religiosi, aut consensus eorum expectandus; cum damnum, aut præjudicium, quod illis sit non sit novum, sed jam antiquum. Si tamen penitus eversum Monasterium non fuerit, quia videlicet ejus fundamenta remanent, cum non sit nova ædificatio, sed veteris reparatio, nec Ordinarii licentia requiritur. *Cespedes disp. 10. & 13. nu. 3 Pelliz. num. 91.*

Nec autem Monasterium sponte relicto resumat, requiruntur dictæ solemnitates.

148. Quæritur autem modò, quando Monasterium sponte à Religiosis relinquatur, & postea volunt ipsi regulares recuperare, quid juris? affirmant in tali casu requiri solemnitates assignatas in Tridentino, & Constitutionibus Clementis VIII. Gregorii XV. & Urbani VIII. nimirum ut licentia obtineatur Ordinarii, & habeatur consensus aliarum Religionum; eò, quòd in ista reassumptione monasterii militet eadem ratio, ac in ejus nova erectione. *Cespedes disputat. 7. Cherubin. in compend. Bullar. in Clement. VIII. Constitut. 99. Peyrin. tom. 2. privileg. Minimor. in constitut. 6. Gregorii XV. num. 2. Pellizzar. supra num. 91. § Qui tamen oppositum tenet eadem sectione secunda, num. 108. versu, At difficultas, cum Lezana verbo Monasteria, num. 46. Rodriguez quest. 49. art. 9. Miranda citat. quest. 33. art. 5. conclus. 1. Et merito: quia illud non est novum, sed antiquum monasterium: & de-*

creta supradicta de novis loquuntur erectionibus monasteriorum, in quorum erectione prima, superatum est illud incommodum, quod aliis ex tali recuperatione sequi poterat, ita ut jam non sit incommodum, aut detrimentum novum, sed antiquum, Nisi fortè ex tali erectione aliis contingat detrimentum supervenire novum præter id, quod antiquitus erat: quia tunc necessarium erit servare dictas solemnitates, eo quòd in tali casu militet eadem ratio, & intentio Summorum Pontificum.

§. V.

Qualiter Regulares unire possint duo, aut plura Monasteria, & unum alteri incorporare.

149. **C**um ob tenuitatem reddituum, vel eleemosynarum defectum, vel certè temporum inopiam, non possunt in monasteriis aliis quibus commodè, & Religiosè Regulares vitam transigere, diversa Pontifices concessere privilegia Prælati, ut unum alteri unire possint, & redditus, bona, ac proventus unius ad aliud transferre, extat ad hoc privilegium Joannis XXIII. concessum Cisterciensibus Abbatibus in Capitulo Generali Congregatis. Quod refert Rodriguez in Bullar. tom. 1. Joan. XXIII. Bull. & Joannis à Cruce de privileg. Regul. lib. 2. & est, ut asserunt, tenoris sequentis: *Ut quæcumque Monasteria dicti Ordinis, tam Mo-*

Privilegia concessa Regularibus, ut unum alteri possint incorporare.